

ВІДГУК

офіційного опонента

на дисертаційну роботу Меленчука Віктора Миколайовича
«**Моделі та методи управління ризиками проектів матеріально-технічного забезпечення автотранспортних підрозділів Збройних Сил України**»,

яка подана на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук зі спеціальності 05.13.22 – управління проектами та програмами

На основі вивчення дисертації Меленчука В. М. обсягом 179 сторінок, автореферату обсягом 22 сторінки, а також публікацій здобувача встановлено наступне:

Ступінь актуальності обраної теми. Сучасний період розвитку Збройних Сил України характеризується переходом на проектно-орієнтований принцип управління. Це підтверджується стратегією і програмою розвитку Збройних Сил України до 2020 року. Серед всіх проектів особливе місце посідають проекти матеріально-технічного забезпечення автотранспортних підрозділів. Важливим елементом управління проектами є управління ризиками. Водночас, питанням управління проектами та управління ризиками у проектах в діяльності Збройних Сил України приділялось мало уваги.

На сьогодні спостерігається відсутність ефективних моделей та методів управління ризиками у проектах матеріально-технічного забезпечення автотранспортних підрозділів Збройних Сил України, тому *актуальність теми дисертаційної роботи* не викликає сумніву.

Дослідження проводилось відповідно до основних напрямів Концепції реформування та розвитку ЗСУ на період до 2017 року, яка введена в дію Указом Президента № 772/2012 від 29.12.2012 (п. «Удосконалення матеріально-технічного та фінансового забезпечення ЗСУ») у межах науково-дослідних робіт: «Розробка інформаційно-аналітичної системи управління матеріально-технічними ресурсами Збройних Сил України на основі сучасних інформаційних рішень бізнес-аналітики» (шифр «Вітрина-МТ»); «Методика інформаційного забезпечення вибору експлуатаційних матеріалів для технічного обслуговування автомобілів військового призначення» (шифр 216-0161 І).

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій. Достовірність висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, забезпечена теоретичною обґрунтованістю вихідних положень, кількісним та якісним дослідженням фактичного матеріалу, який автор отримав у процесі дослідження.

У дисертаційній роботі використовувалися: системний аналіз та метод аналогій – при аналізі процесів матеріально-технічного забезпечення автотранспортних підрозділів; методи теорії нечітких множин та нечіткий логічний вивід – при розробці моделей та методів управління ризиками в управлінні проектами; методи теорії експериментів та статистики – при впровадженні та експериментальній перевірці розроблених моделей та методів.

Слід відмітити ідентичність змісту автореферату й основних положень дисертації.

Наукова новизна роботи. Дисертантом розроблено вперше:

- модель оцінки ризиків проектів матеріально-технічного забезпечення автотранспортних підрозділів Збройних Сил України із застосуванням нечіткого логічного виводу, в якій ризик оцінюється кількісно у вигляді нелінійного об'єкту з множиною вхідних змінних та однією вихідною змінною, що надає змогу формалізувати цей процес у проектах з перевезення вантажів, які здійснюються автотранспортом Збройних Сил України в умовах невизначеності;

удосконалено:

- логістичну модель проектів матеріально-технічного забезпечення автотранспортних підрозділів Збройних Сил України, яка на відміну від відомих додатково застосовує знання-орієнтований підхід;

- метод оцінки ризиків проектів впровадження логістичних інформаційних систем автотранспортних підрозділів Збройних Сил України, який відрізняється від відомих застосуванням ієрархічного нечіткого логічного виводу, що дає змогу кількісно оцінити ризики та скоротити час на їх оцінювання;

- метод управління ризиками проектів матеріально-технічного забезпечення автотранспортних підрозділів Збройних Сил України, у якому на відміну від існуючих оцінка ризику здійснюється із застосуванням нечіткого логічного виводу, що надає можливість: використання якісних показників ризиків проектів; використання знань фахівців (експертів) з автотранспорту та автомобільного господарства, а також з управління проектами, які подаються у вигляді формалізованих правил виводу; отримання кількісної оцінки ризику проектів.

Практична цінність роботи полягає в розробці практичних рекомендацій стосовно застосування моделей та методів щодо управління ризиками проектів матеріально-технічного забезпечення автотранспортних підрозділів Збройних Сил України. Розроблені моделі та методи є основою створених алгоритмів та програм автоматизованих інформаційних систем, які забезпечують якісну реалізацію процесів управління ризиками зазначених проектів в умовах невизначеності.

Теоретичні та практичні результати роботи впроваджено:

- у діяльність Воєнно-наукового управління Генерального штабу Збройних Сил України (акт про впровадження від 19.05.2016 р.);
- у службово-бойову діяльність військової частини № А 3438 (акт про впровадження № 3438/10/957 від 07.07.2017 р.).

На нашу думку, результати роботи можна використовувати для управління ризиками у проектах в інших предметних областях: охороні правопорядку, цивільному захисті тощо.

Структура та зміст дисертації.

У вступі обґрунтовано актуальність теми дисертаційної роботи, сформульовано мету і завдання дослідження, розкрито наукову і практичну цінність отриманих результатів. Наведено відомості про публікації та апробацію результатів дисертаційної роботи.

У першому розділі проведено аналіз стану управління проектами матеріально-технічного забезпечення автотранспортних підрозділів Збройних Сил України; здійснено аналіз існуючих досліджень щодо управління

проектами матеріально-технічного забезпечення (упровадження логістичного підходу); проведено аналіз існуючих підходів до управління ризиками проектів матеріально-технічного забезпечення. Здійснено постановку завдань дослідження і подано схему дослідження.

У другому розділі удосконалено логістичну модель проектів матеріально-технічного забезпечення автотранспортних підрозділів Збройних Сил України; розроблено модель оцінки ризиків проектів матеріально-технічного забезпечення автотранспортних підрозділів Збройних Сил України.

Проект подається у вигляді системи, яка прагне до об'єднання сегментів службового простору в єдиний потоковий процес на основі логістичного забезпечення. Логістичну модель проектів матеріально-технічного забезпечення автотранспортних підрозділів Збройних Сил України можна інтерпретувати як сукупність взаємопов'язаних і взаємообумовлених джерел ресурсів, що використовуються в процесі реалізації проекту.

Модель оцінки ризиків проектів, на відміну від існуючих, надає можливість формалізувати процес оцінки ризиків у проектах з перевезення вантажів, які здійснюються автотранспортом Збройних Сил України в умовах невизначеності, та удосконалити метод управління ризиками проектів матеріально-технічного забезпечення автотранспортних підрозділів Збройних Сил України.

У третьому розділі удосконалено метод оцінки ризиків проектів логістичних інформаційних систем автотранспортних підрозділів Збройних Сил України та метод управління ризиками проектів матеріально-технічного забезпечення автотранспортних підрозділів Збройних Сил України.

Суть запропонованого методу оцінки ризиків проектів логістичних інформаційних систем полягає в одержанні та порівнянні показників, які визначають різні аспекти діяльності Збройних Сил України та ризики проектів запровадженої логістичної інформаційної системи, із застосуванням ієрархічного нечіткого логічного виводу.

Метод управління ризиками проектів матеріально-технічного забезпечення автотранспортних підрозділів Збройних Сил України здійснює всі етапи цього процесу основним з них є оцінка ризиків у проектах.

У четвертому розділі здійснено упровадження й експериментальна перевірка моделей і методів щодо управління ризиками проектів матеріально-технічного забезпечення автотранспортних підрозділів Збройних Сил України; розроблено практичні рекомендації стосовно застосування моделей та методів щодо управління ризиками проектів матеріально-технічного забезпечення автотранспортних підрозділів Збройних Сил України.

Повнота викладу основних результатів дисертації в опублікованих працях. Основні результати дослідження за темою дисертації опубліковано у 14 наукових працях, із них 7 наукових статей (4 – у співавторстві) – у фахових виданнях України в галузі технічних наук, 1 стаття (у співавторстві) – у періодичному виданні іноземної держави, 6 публікацій (2 – у співавторстві) – у матеріалах наукових конференцій.

Зауваження по роботі:

1. В назві першого розділу та його підрозділів чотири рази повторюється слово «аналіз», що не є коректним.
2. У вступі на стор. 19 та 20 автор згадує про керівні державні документи щодо розвитку ЗСУ, але не дає посилань на них в переліку літератури.
3. В підрозділі 1.1 на стор. 26 автор надає визначення продукту проекту матеріально-технічного забезпечення «як забезпечення наявності матеріальних цінностей....» і далі по тексту, що не є коректним, оскільки забезпечення є процесом, а продуктом будь-якого проекту повинен бути результат.
4. Розділ 1 в цілому перевищує 20% від обсягу основного тексту роботи (на 7 сторінок).
5. Підрозділ 2.1 називається «Специфіка та особливості проектів МТЗ ЗСУ» та містить аналітичний огляд даного виду проектів, що доцільно було б розмістити в 1 розділі.
6. В підрозділі 2.2 на рис. 2.1 (стор.69) показана логістична модель проектів МТЗ автотранспортних підрозділів ЗСУ, але незрозуміло, які

специфічні особливості саме такого типу проектів вона враховує. На мій погляд, вона є універсальною і підходить для будь-яких проектів.

7. В підрозділі 2.2 на рис. 2.2 (стор.71) показана розгорнута логістична модель проектів МТЗ автотранспортних підрозділів ЗСУ, з якої незрозуміло, які саме ризики враховані в цій моделі і яким чином відбувається управління ризиками.

8. В підрозділі 3.2 у формулі (3.1) на стор. 101 наведений кортеж X оцінок ризиків проектів, але не пояснено, яка розмірність цих оцінок, яким чином вони вимірюються.

В цілому висловлені зауваження не знижують цінності дисертаційної роботи, її науково-теоретичного та практичного значення.

Висновки. За актуальністю теми, а також внеском у науку, ступенем новизни й обґрунтованості дисертаційна робота на тему «Моделі та методи управління ризиками проектів матеріально-технічного забезпечення автотранспортних підрозділів Збройних Сил України» є цілком завершеним науковим дослідженням. Вважаю, що дисертаційна робота відповідає вимогам, що ставляться до кандидатських дисертацій, зокрема пунктам 9, 11, 12, 13 «Порядку присудження наукових ступенів», а її автор Меленчук Віктор Миколайович заслуговує на присудження йому наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 05.13.22 – управління проектами та програмами.

Завідувач кафедри бізнес-адміністрування
та управління проектами
Університету «КРОК», м. Київ,
доктор технічних наук, доцент

О. Б. Данченко

Підпис О. Б. Данченко засвідчує
Директор департаменту кадрів Вищого навчального закладу:
Університет економіки та права "Крок"
Олександр Р.Т.
14.02.2019 р.

